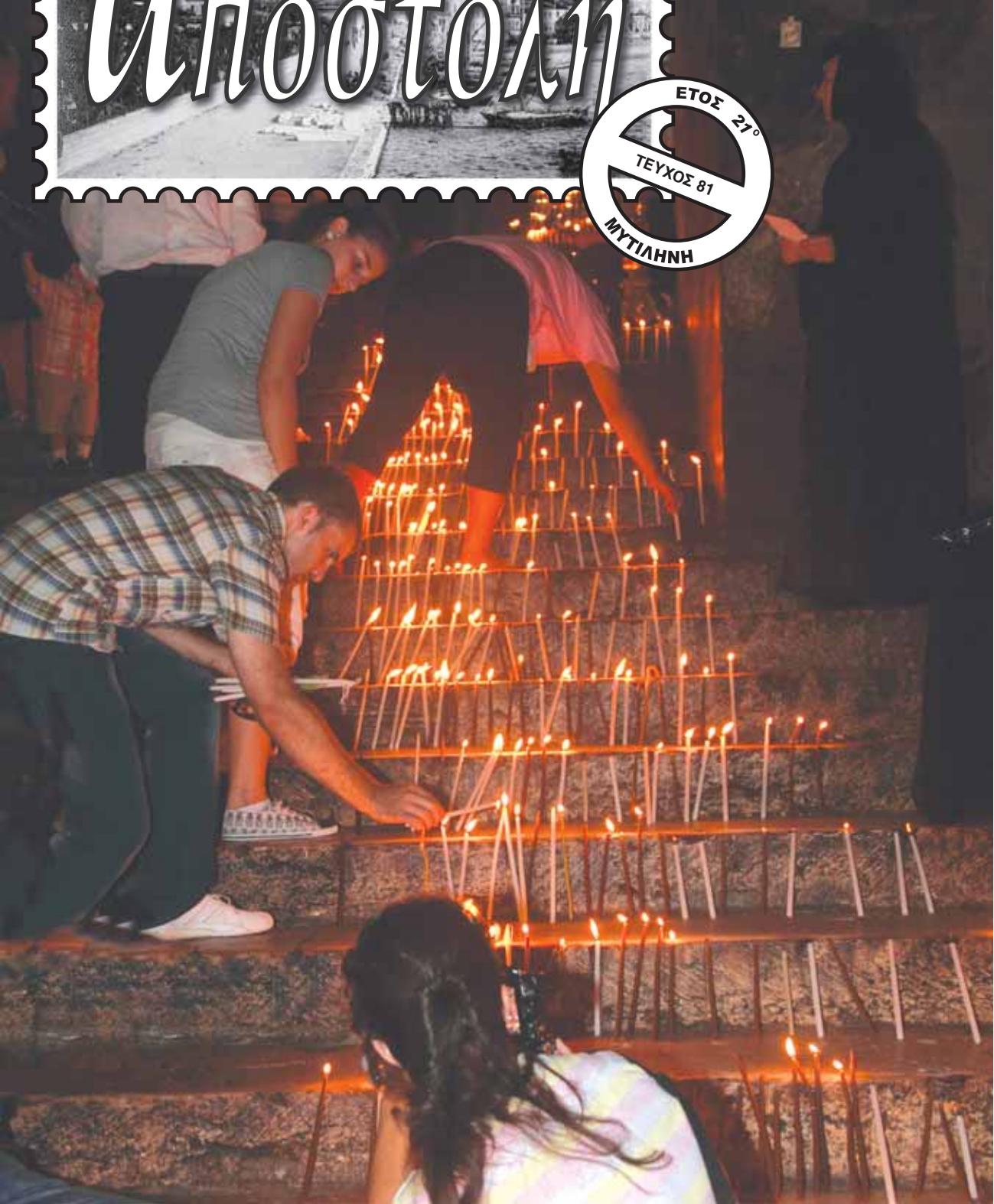

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2011

Αποστολή

ΣΑΡΑΚΟΣΤΙΑΝΕΣ ΣΥΝΑΞΕΙΣ

ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

ΑΓΙΟΥ ΘΕΡΑΠΟΝΤΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

www.apostoli.org

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ «Η ΟΣΙΑ ΘΩΜΑΪΣ»
ΕΤΟΣ 21^ο
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 81
ΜΥΤΙΛΗΝΗ 2011

ΕΚΔΟΤΗΣ – ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Πρωτοπρ. Αθανάσιος Γιουσμάρας
Θ. Χατζημιχαήλ 78, 81100 Μυτιλήνη
ΤΗΛ.: 22510 21549
ΦΑΞ: 22510 42142
e-mail: agiousmas@apostoli.org

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ – ΕΠΙΤΑΓΕΣ
ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
«Η ΟΣΙΑ ΘΩΜΑΪΣ»
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΣΤΟΛΗ»
Θεοφίλου Χατζημιχαήλ 78
Τ.Κ. 81100
ΜΥΤΙΛΗΝΗ

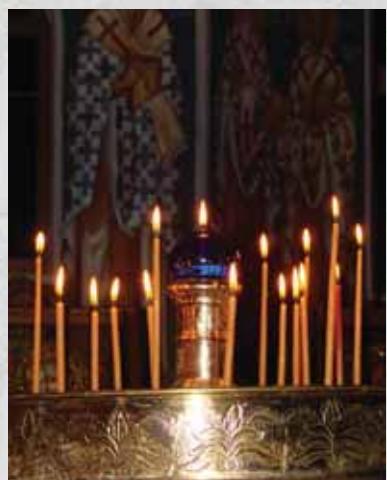
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Εσωτερικού : 20,00 ευρώ
Εξωτερικού : 25,00 ευρώ
Αρ. Λογαρ.:
Alpha Bank 601-002101-120026

• Κάθε Σάββατο

- 10:00 π.μ. Συντροφιά Παιδιών
Α', Β' & Γ' Δημοτικού
11:00 π.μ. Συντροφιά Παιδιών
Δ', Έ & Στ' Δημοτικού

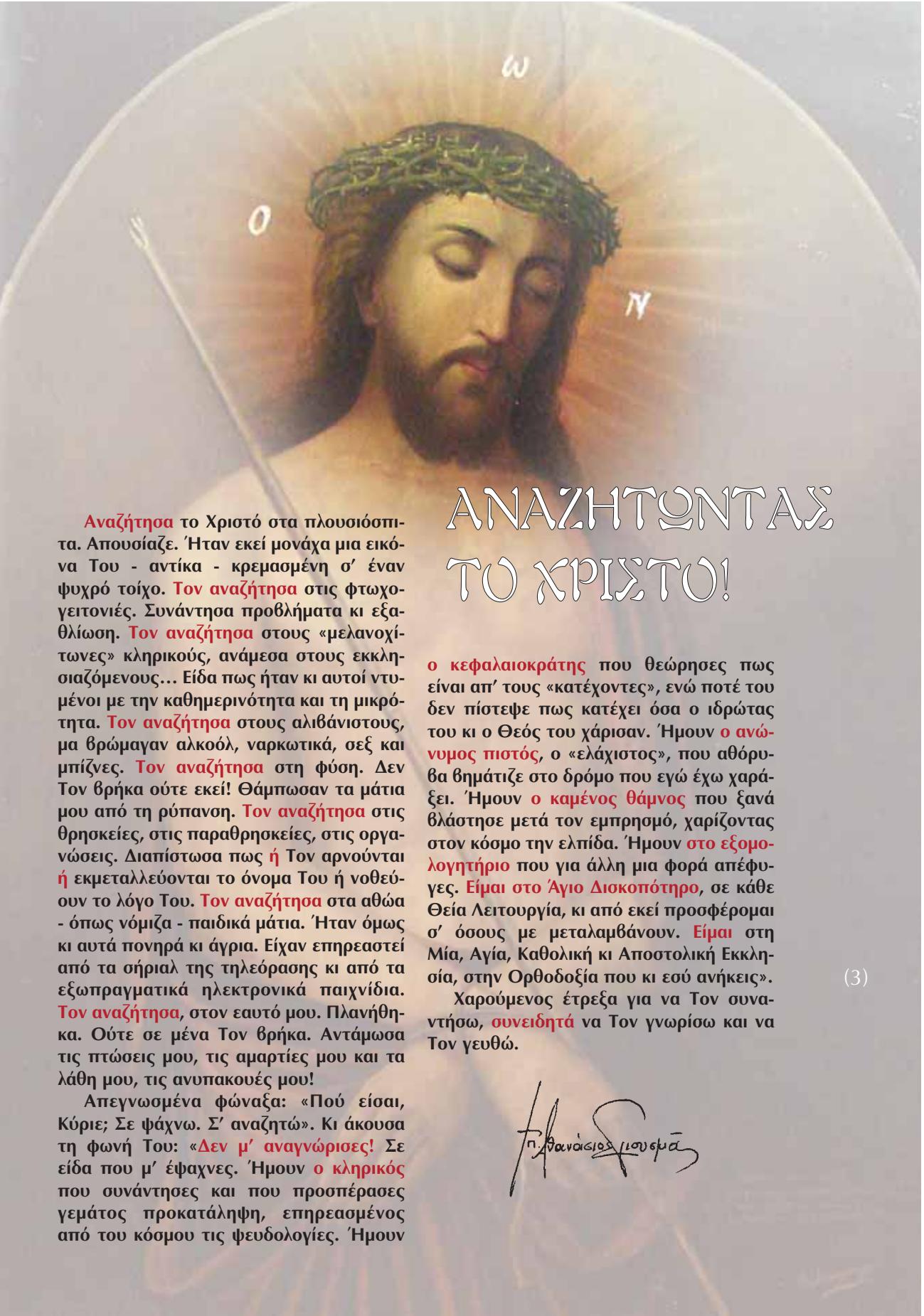
• Κάθε Κυριακή

- 10:30 π.μ. Συντροφιά Εφήβων
Γυμνασίου - Λυκείου
5:30 μ.μ. Κοινή Κατηχητική Σύναξη

Και στον Ιερό Ναό της Αγίας Θωμαΐδος:
κάθε Τετάρτη στις 5:00 μ.μ.

Σύναξη Μελέτης Αγίας Γραφής
και κάθε πρώτο Σάββατο του μήνα στις 8:00 μ.μ.
Συμβουλευτική Συνάντηση Συζύγων

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥ!

Αναζήτησα το Χριστό στα πλουσιόσπιτα. Απουσίαζε. Ήταν εκεί μονάχα μια εικόνα Του - αντίκα - κρεμασμένη σ' έναν ψυχρό τοίχο. **Τον αναζήτησα** στις φτωχογειτονιές. Συνάντησα προβλήματα κι εξαθλίωση. **Τον αναζήτησα** στους «μελανοχίτωνες» κληρικούς, ανάμεσα στους εκκλησιαζόμενους... Είδα πως ήταν κι αυτοί ντυμένοι με την καθημερινότητα και τη μικρότητα. **Τον αναζήτησα** στους αλιβάνιστους, μα βρώμαγαν αλκοόλ, ναρκωτικά, σεξ και μπίζνες. **Τον αναζήτησα** στη φύση. Δεν Τον βρήκα ούτε εκεί! Θάμπωσαν τα μάτια μου από τη ρύπανση. **Τον αναζήτησα** στις θρησκείες, στις παραθρησκείες, στις οργανώσεις. Διαπίστωσα πως **ή** Τον αρνούνται **ή** εκμεταλλεύονται το όνομα Του **ή** νοθεύουν το λόγο Του. **Τον αναζήτησα** στα αθώα - όπως νόμιζα - παιδικά μάτια. Ήταν όμως κι αυτά πονηρά κι άγρια. Είχαν επηρεαστεί από τα σήριαλ της τηλεόρασης κι από τα εξωπραγματικά ηλεκτρονικά παιχνίδια. **Τον αναζήτησα**, στον εαυτό μου. Πλανήθηκα. Ούτε σε μένα Τον βρήκα. Αντάμωσα τις πτώσεις μου, τις αμαρτίες μου και τα λάθη μου, τις ανυπακούές μου!

Απεγνωσμένα φώναξα: «Πού είσαι, Κύριε; Σε φάχνω. Σ' αναζητώ». Κι άκουσα τη φωνή Του: «**Δεν μ' αναγνώρισες!** Σε είδα που μ' έφαχνες. Ήμουν **ο κληρικός** που συνάντησες και που προσπέρασες γεμάτος προκατάληψη, επηρεασμένος από του κόσμου τις φευδολογίες. Ήμουν

ο **κεφαλαιοκράτης** που θεώρησες πως είναι απ' τους «κατέχοντες», ενώ ποτέ του δεν πίστεψε πως κατέχει όσα ο ιδρώτας του κι ο Θεός του χάρισαν. Ήμουν **ο ανώνυμος πιστός**, ο «ελάχιστος», που αθόρυβα βημάτιζε στο δρόμο που εγώ έχω χαράξει. Ήμουν **ο καμένος θάλινος** που ξανά βλάστησε μετά τον εμπρησμό, χαρίζοντας στον κόσμο την ελπίδα. Ήμουν **στο εξομολογητήριο** που για άλλη μια φορά απέφυγες. **Είμαι στο Άγιο Δισκοπότηρο**, σε κάθε Θεία Λειτουργία, κι από εκεί προσφέρομαι σ' όσους με μεταλαμβάνουν. **Είμαι** στη Μία, Αγία, Καθολική κι Αποστολική Εκκλησία, στην Ορθοδοξία που κι εσύ ανήκεις».

Χαρούμενος έτρεξα για να Τον συναντήσω, **συνειδητά** να Τον γνωρίσω και να Τον γευθώ.

Π. Νανάς Ιωνίδης

(3)

Περιεχόμενα

Λεβιεχόηελα

- 3** Αναζητώντας το Χριστό
- 5** Το πρόβλημα της ψυχαγωγίας
- 6** Το χαλινάρι της εγκράτειας
- 8** Δύο μηνύματα απ' ένα αγιασμένο αντρόγυνο
- 9** Φοβίες: Στοιχείο χαρακτήρα ή πνευματική ασθένεια;
- 10** Συνεχίζω να ελπίζω
- 12** Ας μην αμελούμε τον κανόνα μας
- 14** Λέσθος και Άγιο Όρος
- 16** Μετετέθη «ἐν χειρὶ Θεοῦ»
- 18** Για να μην τα σθήσει...
- 19** ... ο αδηφάγος χρόνος
- 20** Με αγάπη στους μικρούς μας φίλους
- 22** Με αφορμή την κοίμηση του π. Αυγουστίνου Καντιώτη
- 23** Ακούστηκε, τυπώθηκε και προσφέρθηκε

(4)

Εκτύπωση

«Γραφικές Τέχνες Πασπάτη»
Αφοί Ι. Πασπάτη & Σία Ο.Ε.
Οδυσσού 10, 81100 Μυτιλήνη
Τηλ. 22510.22063 Φαξ 22510.29749

Στη γιορτή της Παναγίας μας,
αναμμένα κεριά στα σκαλοπάτια
του Ναού Της στη Γεσθημανή

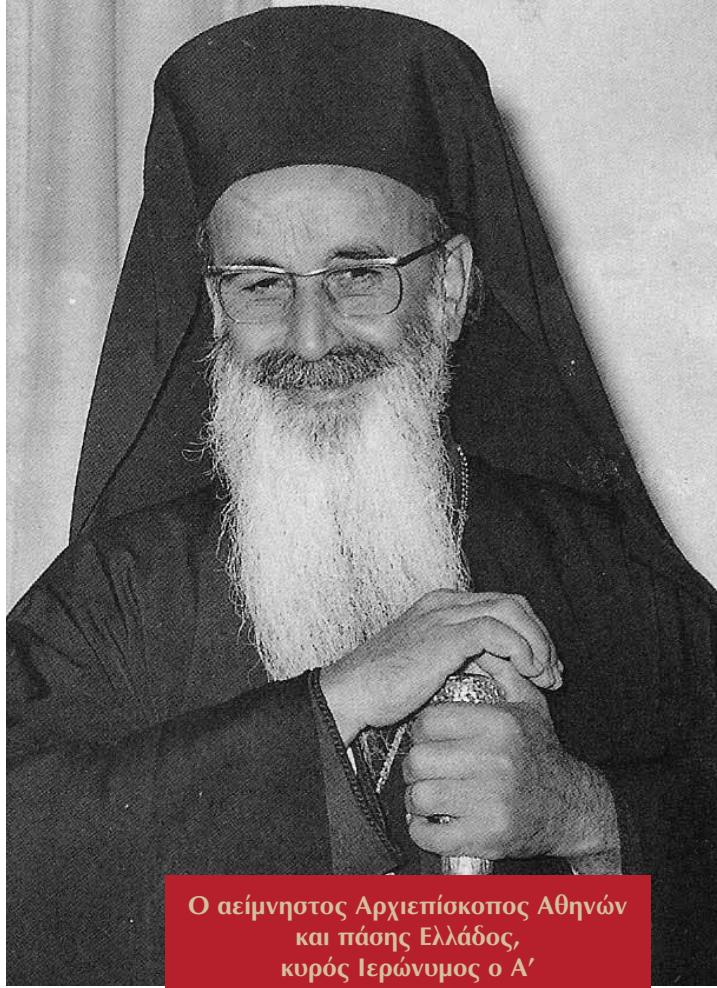
Το πρόβλημα της ψυχαγωγίας

Έχει επικρατήσει μεγάλη **σύγχυση** στο θέμα της ψυχαγωγίας. Οι περισσότεροι ακολουθούν τα áκρα. Άλλοι απορρίπτουν οιανδήποτε μορφή ψυχαγωγίας, θεωρώντας πως το πένθος και η κατήφεια ευαρεστεί το Θεό κι άλλοι παραδίδονται αχαλίνωτα σε αυτήν.

Θα πρέπει να θυμηθούμε πως ο Δημιουργός μας έχει διαπλάσει και το σωματικό και τον ψυχονευρωτικό μας οργανισμό κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να **έχει ανάγκη από κάποια χαλάρωση**. Όπως τα νεύρα του τόξου δεν είναι δυνατόν να παραμένουν πάντοτε τεντωμένα, γιατί καταστρέφονται, κατά τον ίδιο τρόπο και ο δικός μας οργανισμός πρέπει να μη θρίσκεται σε συνεχή ένταση.

Και τον Κύριό μας, **Τον συναντάμε** να κάνει τον περίπατο Του στις όχθες της λίμνης της Τιβεριάδος (Ματθ. 4, 18) ή να συμμετέχει σε οικογενειακά συμπόσια (Ιωάν. 2, 2) ή σε υποδοχές (Λουκ. 5, 29) ή σε επίσημα γεύματα (Λουκ. 19, 1). Και δεν μπορούμε να δεχθούμε πως με αυτή Του τη συμμετοχή σε ψυχαγωγικές εκδηλώσεις υπέπιπτε σε σφάλμα. Εμείς θα τηρήσουμε ηθική ή τακτική αυστηρότερη από αυτήν που τηρούσε Εκείνος;

Είναι γεγονός πως ó,τι **σήμερα** θεωρούν οι πολλοί ως ψυχαγωγία, **δεν αποτελεί πράγματι** αγωγή της ψυχής, ψυχική διαπαιδαγώγηση - γιατί αυτό σημαίνει η λέξη. Δεν συντελεί στη χαλάρωση του ανθρώπινου οργανισμού. Τουναντίον **προσθέτει** όχι απλώς ένταση, αλλά αληθι-

Ο αείμνηστος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών
και πάσης Ελλάδος,
κυρός Ιερώνυμος ο Α'

νή υπερένταση. Αυτά τα είδη ψυχαγωγίας που αντί να ξεκουράσουν κουράζουν, όπως και κάθε ψυχαγωγία που αξιολογώντας την από ηθικής πλευράς προσκρούει στον ηθικό κώδικα ή καταστρέφει το χαρακτήρα μας, απορρίπτονται από το Χριστιανό εκ προτέρου.

Τέλος, δεν θα πρέπει να αγνοήσουμε πως η ψυχαγωγία, το ξεκούρασμα αυτό του οργανισμού μας, **είναι διαφορετική** κατά ιδιοσυγκρασία, κατά ηλικία, κατά μόρφωση, κατά επαγγέλματα, κατά περιφέρειες. Ο εργαζόμενος χειρωνακτικά λ.χ. έχει ανάγκη από ψυχαγωγία που δεν θα τον κουράζει σωματικά. Άλλη ψυχαγωγία έχει ανάγκη το παιδί και άλλη ο ενήλικας, άλλη ο κάτοικος μιας πόλης και άλλη ο κάτοικος της υπαίθρου.

Ο Χριστιανός είναι ο άνθρωπος της χαράς!

Το χαλινάρι τ

Επιμέλεια:
Αφροδίτης Γιαννέλλη - Κυριάκη

Ο τέλειος εγκρατής άνθρωπος είναι απαλλαγμένος από κάθε αμαρτία. Αποδεικνύεται **ανώτερος από κάθε πάθος**, εγκαταλείποντας τις ηδονές.

Αν παρομοιάσουμε την ψυχή με το νερό, θα καταλάβουμε τη χαλιναγώγησή της. Το νερό περνώντας μέσα από σωλήνες αναθλύζει προς τα πάνω από την πίεση, αφού δεν μπορεί να διοχετευθεί αλλού.

Παρόμοια και ο ανθρώπινος νους, επειδή η εγκράτεια τον περισσό γιγειανό πάντού σαν σωλήνας, θα ανέβει λόγω της ανάγκης της κίνησης προς υψηλότερες επιθυμίες.

Άρα γε εγκράτεια είναι μόνο η αποχή από τις τροφές; **'Όχι, βέθαια.** Γιατί ποιο το όφελος αν απέχεις από τις τροφές, αλλά τρως με τα μάτια την

ακολασία της μοιχείας, ακούς διαβολικές φωνές ή δεν απέχεις από πονηρούς λογισμούς;

Αν κυριαρχούμε στην κοιλιά μας, σωφρονίζουμε τα πάθη μας φέρνοντας γαλήνη στην ψυχή μας. Εκλέγουμε βέβαια την εγκράτεια και την ασκούμε ανάλογα με τη σωματική μας δύναμη. Γιατί ανάμεσα στα σώματα μπορεί να βρει κανείς τόση διαφορά, όση υπάρχει ανάμεσα στο χαλκό και το σίδερο από τη μια μεριά και τα εύθραυστα ξύλα από την άλλη. **Προσέχουμε**, λοιπόν, μήπως με την υπερβολική εγκράτεια καταλύσουμε την αντοχή του σώματος και το κάνουμε αργό και ανίκανο να επιτελέσει τις σπουδαίες υποχρεώσεις του. Προσέχουμε να «θαδίζουμε» τη μέση και βασιλική οδό χωρίς έπαρση.

Οι σκέψεις αυτές τεκμηριώνονται μέσα από την Αγία Γραφή. **Ο Ιησούς** υποτασσόταν στους γονείς Του, συμμεριζόμενος τους κόπους τους. Καθώς δε περνούσε ο καιρός και φανέρωνε τις δεσποτικές και θείες ευεργεοίες Του διάλεξε μαθητές και σκεπτόταν να αρχίσει το κήρυγμα· δεν καθόταν σε μια γωνία αργός, ούτε καταπονούσε το σώμα, ώστε να χρειάζεται τις υπηρεσίες των άλλων, αλλά άλλοτε βάδιζε πεζός συνεχώς και υπηρετούσε συχρόνως τους μαθητές Του. Όταν χρησιμοποίησε ζώο μόνο για λίγο χρόνο, ήτανε για να επισφραγίσει έμπρακτα την προφητεία.

Το μεγαλύτερο ίσως δόλωμα του

Πατέρες του χθες...

...σκέψεις επίκαιρες

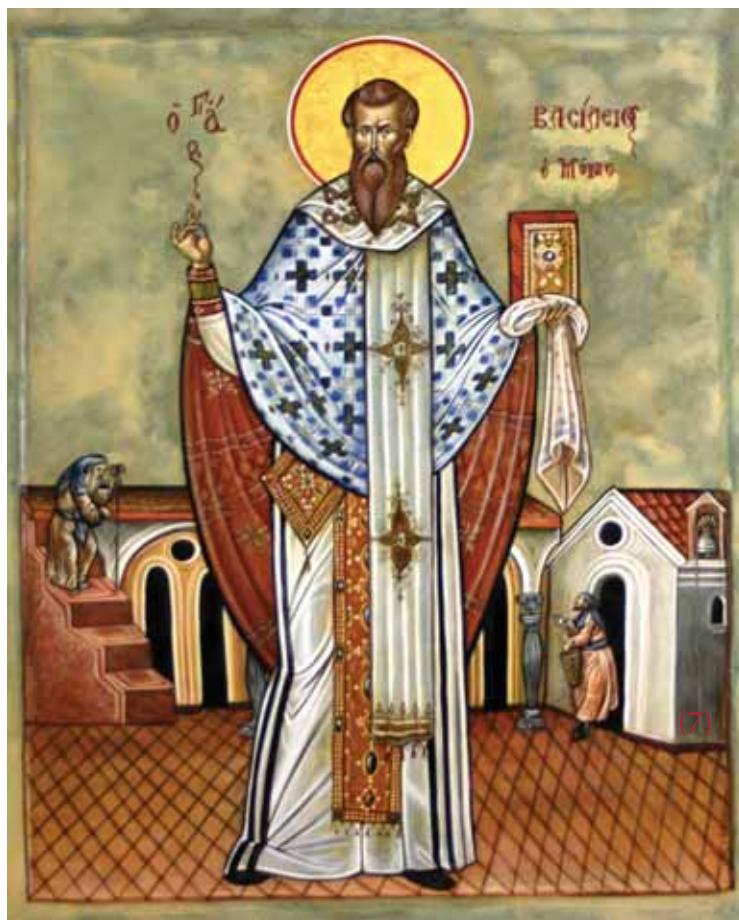
ης εγκράτειας

κακού είναι το κεντρί της ηδονής. Σαν με αγκίστρι έλκεται κάθε ψυχή προς τον πνευματικό θάνατο. Νεκρό άνθρωπο ως προς την αμαρτία δείχνει η εγκράτεια. Γιατί, ο ταπεινός είναι εγκρατής στη δόξα: εκείνος που διαχειρίζεται με εγκράτεια (με οικονομία) τα χρήματα, εκπληρώνει την ευαγγελική εντολή της ακτημοσύνης· αόρητος (πράσινος) είναι εκείνος που συγκρατεί το θυμό και την οργή. Μέτρο στη γλώσσα ορίζει **η πραγματική εγκράτεια**, αλλά και περιορισμούς στα μάτια και για τα αυτιά ακοή που αρνείται να ακούσει ακατάλληλα ακούσματα. Όλες οι εντολές συνδέονται με μια εντολή, την εγκράτεια, σαν να αποτελούν ένα χορό μεταξύ τους.

Πόσο φοβερή είναι η ακράτεια έδειξε και ο Απόστολος Παύλος, όταν την κατέταξε ανάμεσα στα χαρακτηριστικά της αποστασίας. Ας δούμε, όμως, μερικά **παραδείγματα και συνέπειες** της εγκράτειας και της ακράτειας: Η πρώτη παρακοή των ανθρώπων του Παραδείσου είχε ως αφορμή την ακράτεια στις τροφές. Ο Μωσής με την επιμονή του στη νηστεία και την προσευχή έλαβε το Νόμο του Θεού. Ο Ηλίας ασκώντας την εγκράτεια αξιώθηκε να δει το Θεό. Οι Τρεις Παίδες με την εγκράτεια έσβησαν τη φωτιά. Η ζωή του Ιωάννη του Βαπτιστή ήταν σφραγισμένη από την εγκράτεια. Τέλος, ο ίδιος ο Ιησούς με την εγκράτεια άρχισε να φανερώνει τον Εαυτό Του.

Επιμελή λοιπόν, **αποχή από τις απολαύσεις** συνιστούν οι Πατέρες της Εκκλησίας μας, είτε ως λαϊκοί, είτε ως

κληρικοί ή μοναχοί. Αποχή για να αφιερωθούμε στην προσευχή και να μην παρασυρθούμε ως δέσμιοι στον αγώνα του πειρασμού.

ΠΗΓΗ: «ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ»,
τόμος Β υπό Βασιλείου Χαρώνη.

Δυο μηνύματα

απ' ένα αγιασμένο αντρόγυνο

Επιμέλεια: Αγαπητός Αρετάκης

Οι Απόστολοι Ακύλας και Πρίσκιλλα ήταν ένα **ευλογημένο ανδρόγυνο**. Κατάγονταν από τον Πόντο και κατοικούσαν στην Κόρινθο. Ήσαν και οι δύο σκηνοποιοί στο επάγγελμα και είχαν την μεγάλη ευλογία στην ζωή τους να γνωριστούν με τον Απόστολο Παύλο, όταν εκείνος επισκέφθηκε την Κόρινθο. Τον φιλοξένησαν στο σπίτι τους και εργάζονταν μαζί, αφού ήσαν ομότεχνοι. **Συνδέθηκαν** μαζί του κι έγιναν έμπιστοι φίλοι και συνεργάτες του. Ήταν γι' αυτούς απλανής διδάσκαλος και φωτισμένος πνευματικός πατέρας. Από το βίο τους μπορούμε να αποκομίσουμε δύο μηνύματα:

Πρώτον, το γεγονός ότι **δεν είχαν αποκτήσει** παιδιά δεν έπαιξε αρνητικό ρόλο στη ζωή τους και δε στάθηκε ικανό να ψυχράνει τη σχέση τους. Και αυτό γιατί η ποιότητα της αγάπης τους ήταν τέτοια, που δεν ήταν δυνατόν να επιτρέψει από τίποτε. Ήταν αληθινή αγάπη, ανιδιοτελής κι όχι σαρκική και εμπαθής. Αγαπούσαν και οι δύο το Θεό και αυτή η αγάπη τους ένωνε και μεταξύ τους. Το γεγονός ότι δεν τεκνοποιήσαν, το είδαν σαν θέλημα του Θεού και έκαναν υπακοή, διατηρώντας έτοι την εσωτερική ειρήνη και την ενότητα μεταξύ τους. Πρέπει, λοιπόν, να συνειδητοποιηθεί από τούς συζύγους ότι τα παιδιά είναι καρπός και όχι σκοπός του γάμου. Σκοπός του κατά Χρι-

στόν γάμου και της κατά Χριστόν παρθενίας, είναι η θέωση, η σωτηρία της ψυχής.

Δεύτερον, το ότι **δέχονταν την καθοδήγηση και τις συμβουλές του Αποστόλου Παύλου στα διάφορα προβλήματα** που αναφύονταν στις μεταξύ τους σχέσεις, είχε ως αποτέλεσμα να διασφαλίζεται η μεταξύ τους ενότητα και να αυξάνει και να δυναμώνει η αγάπη τους. Το να έχουν οι σύζυγοι πνευματικό πατέρα και να τον συμβουλεύονται, δεν δεσμεύει την ελευθερία τους. Ο πνευματικός πατέρας έχει την δυνατότητα να βοηθά ουσιαστικά, επειδή το κάνει με το φωτισμό του Θεού, αλλά και επειδή είναι έξω από το πρόβλημα και μπορεί να βλέπει τα πράγματα καθαρότερα.

Τα λόγια του Αποστόλου Παύλου για τούς Αγίους Ακύλα και Πρίσκιλλα, «χάριν της ζωής μου κινδύνευσαν να αποκεφαλισθούν», **φανερώνουν** την αγάπη τους στον πνευματικό τους πατέρα, το μεγαλείο της ψυχής τους και την ποιότητα της αγάπης τους, που δοκιμάστηκε κι άντεξε στις ποι αντίξοες συνθήκες και που με το πέρασμα του χρόνου αυξανόταν συνεχώς και δυνάμωνε. Η μνήμη τους τιμάται στις 13 Φεβρουαρίου.

ΠΗΓΗ: Πρωτ. π. Γεωργίου Παπαθαρνάβα
«ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ»
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2002, τεύχος 73

Φοβίες: Στοιχείο χαρακτήρα ή πνευματική ασθένεια;

Του Γιάννη Ντουντουνάκη

Η λέξη «φοβία» προέρχεται από το ρήμα «φέβομαι» που σημαίνει «τρέπομαι σε φυγή». Επομένως, εκείνος που φοβάται, τρέπεται σε φυγή (ή θα ήθελε να τραπεί σε φυγή) και αντίστροφα.

Για πρώτη φορά συναντάμε φόβο στο βιβλίο της «Γενέσεως» στην Παλαιά Διαθήκη, όπου οι Πρωτόπλαστοι για πρώτη φορά αισθάνονται φόβο. Πότε; **Όταν αμάρτησαν.** Όταν **έκαναν ανυπακοή** κι έφαγαν από το δέντρο της γνώσεως του καλού και του κακού (Γεν.Γ',10). Κρύβεται ο άνθρωπος, τρέπεται σε φυγή, όταν ακούει τη φωνή του Θεού να τον αναζητά, επειδή φοβάται!

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του Μωυσή, όταν ο Θεός του ανακοίνωσε ότι τον προορίζει για να γηγεθεί της εξόδου του λαού Του από την Αίγυπτο. Ψάχνει διάφορες προφάσεις για **να αποφύγει** (να τραπεί σε φυγή) αυτόν τον βαρύ ρόλο, επειδή φοβάται... Και αφού βλέπει ότι με τις δικαιολογίες δεν καταφέρνει τίποτε, τότε πλέον Τον παρακαλεί να τον αφήσει να φύγει και να μην αναλάβει αυτή την ευθύνη. **Φοβάται** πως δε θα τα καταφέρει. Φοβάται τόσο πολύ, που παρ' όλο που ο Θεός του έχει δώσει λύση σε κάθε ενδοιασμό του, πάλι Τον παρακαλεί να τον απαλλάξει από αυτό το έργο λέγοντάς Του: «Άσε με να φύγω και στείλε κάποιον άλλο σε αυτό το έργο» (Έξοδ. 4, 1-13).

Επομένως, οι φοβίες είναι στοιχείο του χαρακτήρα κάποιου ανθρώπου ή συνέπεια πνευματικής πτώσης ή πτώσεων; Εφόσον η αρχική φύση του ανθρώπου δεν περιείχε το συναίσθημα του φόβου, αυτό σημαίνει ότι η φύση του **διεστράφη** με την αμαρτία. Άρα,

μπορούμε με σιγουριά να υποστηρίξουμε πως ο φόβος είναι μια πνευματική ασθένεια, της οποίας οι ρίζες εντοπίζονται στην αμαρτία και οι αμαρτίες εξαλείφονται στο Ιερό Μυστήριο της Εξομολόγησης.

Δε φοβάται όποιος έχει βαθιά, αληθινά κι όχι επιπόλαια και επιφανειακά μέσα Του το Θεό. Τόσο βαθιά, ώστε να λέει: «Δε ζω εγώ, ζει μέσα μου ο Χριστός» (Γαλ.2, 20). Ο Ευαγγελιστής Ιωάννης σημειώνει: «Ο Θεός είναι αγάπη» και «η τέλεια αγάπη αποθάλλει το φόβο» (Α' Ιωαν. 4, 16-18).

(9)

Συνεχίζω να ελπίζω

Μοναχός Μωϋσής Αγιορείτης

Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας είναι **χείριστη**. Προηγήθηκε και υπάρχει μία **πνευματική κρίση** με την αμφισθήτηση ιερών θεομάρτυρων και παραδόσεων. Συνάμα αναπτύσσεται μία απειλητική εσχατολογία, μία τρομοκρατική αντιχριστολογία και μία έντονη δαιμονολογία. Χρειάζεται πολλή προσοχή και μεγάλη διάκριση. Ούτε να ξεθαρρευτούμε, να σφυρίζουμε αδιάφορα και να θεωρούμε ότι όλα είναι περίφημα και δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος, ούτε πάλι να πέσουμε σε μαρασμό και απόγνωση.

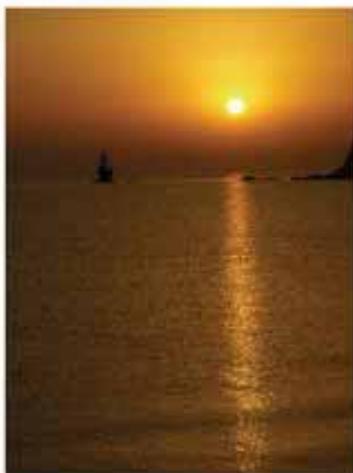
Ένας σοβαρός Χριστιανός δεν μπορεί να μην αισιοδοξεί και να μην ελπίζει. **Ας εμπιστευθούμε πιο πολύ τον Κύριο.** Η μυστηριακή ζωή ας γίνει πιο συνειδητή. Η ζωή της προσευχής πιο θερμή. Η εγρήγορση μεγαλύτερη. Ας συνδεθούμε πιο πολύ με το Θεό και όχι τόσο με τους ανθρώπους. Η ειλικρινής μετάνοια μπορεί να φέρει καλύτερες ημέρες. **Τα λάθη μπορούν να διορθωθούν, αν αληθινά το θέλουμε.** Η εμπιστοσύνη στο Θεό, η ακράδαντη πίστη στο «καί δός ἡμῖν σήμερον», η χριστοποίηση του ανθρώπου, θα τον κάνει ασφαλή, ατάραχο, ειρηνικό, γαλήνιο, άφοβο και ελπιδοφόρο.

Οι γνωστοί - άγνωστοι των - φωτεινών πλέον - σκοτεινών δυνάμεων μάς έκαναν προσκυνητές του υπερκαταναλωτισμού, λάτρεις του ευδαιμονισμού, υπηρέτες του ατομισμού, ελεύθερους - ανελεύθερους, δέσμιους εμπαθών δικαιωμάτων. Από πρόσωπα γίναμε άτομα, από ονόματα νούμερα, μάζα που δεν μπορεί να διαφωνεί. Η αντίδραση και η αντίσταση δεν μπορεί να γίνει με φανατισμούς, υστερίες, μανίες, άγχη και καχυποψίες αλλά με τεκμηριωμένη γνώση, νηφάλια αντιμετώπιση και κυρίως υπακοή στην Εκκλησία. **Κανείς δεν είναι πάνω από την Εκκλη-**

σία. Να κάνουμε υπακοή στην Εκκλησία. Δεν μπορούμε όμως να κάνουμε επιλεκτική υπακοή. Δεν μπορούμε να παύσουμε να ελπίζομε. Η απελπισία είναι δαιμονοφορούμενη και δαιμονοκίνητη.

Η κρίση μάς **υπενθυμίζει** το γνήσιο ασκητικό φρόνημα της Εκκλησίας, την ευλογημένη λιτότητα, την απόρριψη του περιττού, του κορεσμού, της απληστίας και πλεονεξίας. Η διάνοιξη αποθηκών για τον αυριανό πλουτισμό, το λαχανητό για συνεχή αύξηση εσόδων, το πυρετώδες άγχος για πλούσια κέρδη, ο αγωνιώδης προγραμματισμός σχεδίων για μελλοντικά αποκτήματα κυριαρχούν. Η σεμνότητα, η εγκράτεια, η ολιγάρκεια **λησμονήθηκαν** και όλοι προσπαθούν για κάτι καλύτερο και περισσότερο. Υπάρχουν μάλιστα κι επαγγελματίες «έμποροι ελπίδων», μάντεις, μάγοι, μέντιουμ, προχειρολόγοι, μελλοντολόγοι, που εκμεταλλεύονται τον πόνο ορισμένων ή τη δίψα άλλων για άφθονα και σύντομα κέρδη. **Ο πιστός, όμως, έχει πάντοτε μόνο ένα δρόμο να βαδίσει.** Είναι λίγο ανηφορικός και στενός και στενόχωρος, αλλά φωτίζεται και στο τέλος αναμένει Ένας με στεφάνια. Ο οδοιπόρος αυτός είναι σίγουρος, ελπιδοφόρος.

Κανείς δεν λέει ότι δεν είναι δύσκολα τα πράγματα. Δεν λύνεται όμως κανένα πρόβλημα με τη μοιρολατρία, τη φλύαρη γκρίνια, τα ίδια και τα ίδια συνεχώς παράπονα. **Ας αγωνιστούμε λίγο περισσότερο,** ας προσευχηθούμε πιο πολύ στο Θεό. Ας του ζητήσουμε τη δοκιμασία όσο πιο ανώδυνα. Εκείνος γνωρίζει το βάρος του σταυρού που μπορούμε να σηκώσουμε. Γνωρίζει καλά ότι δεν μπορούμε ν' αποκυλίσουμε το μέγα λίθο του μνήματός του. Μετά τη σταύρωση είναι πάντοτε η ανάσταση....

Η αποστασία, η ασέθεια, η αβεβαιότητα, η ανασφάλεια, η αδικία, η αναταραχή και η αναστάτωση των καιρών μας μας κάνουν **να επιστρέφουμε στις ρίζες μάς**. Οι πόλεμοι, οι καταστροφές, οι κακίες και οι στερήσεις ας μας κάνουν πιο γνήσιους, πιο υπεύθυνους, πιο συνετούς, πιο σεμνούς χριστιανούς. Μπορεί ο θάνατός μας να έλθει πιο σύντομα από τον Αντίχριστο. «Πιο πολύ να μιλάμε για τον Χριστό και λιγότερο για τον Αντίχριστο», έλεγε ο Γέροντας Παΐσιος ο Αγιορείτης. Δεν μπορεί την Αποκάλυψη να την ερμηνεύει εύκολα ο καθένας, όταν δεν το έπραξαν οι μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας. Δεν θα ορίσουμε εμείς πότε θα έλθει το τέλος του κόσμου. **Μην τρομοκρατού-**

με τον κόσμο ορίζοντας ημερομηνίες του τέλους και τον ερχομό πολέμων. Από δεκαετίες μιλούν για πολέμους που δεν έγιναν. Μερικοί μάλιστα στενοχωρίθηκαν που δεν πραγματοποιήθηκαν. Ας **ενδιαφερθούμε να μη χάσουμε την κάρτα του πολίτη για την είσοδό μας στη Βασιλεία των Ουρανών**. Προπαντός ας μη χάσουμε την ελπίδα μας ποτέ. Η απόγνωση είναι νίκη του κακού πάνω μας, είναι δαιμονική επίδραση. Μόνο μέσα στην Εκκλησία του Χριστού μπορούμε να έχουμε αληθινή παρηγοριά και κραταιή ελπίδα. Η ταπεινότητά μου συνεχίζει να ελπίζει σε μεταμόρφωση και ανάσταση, σε μετάνοια και σωτηρία.

Άς μην αμελούμε τον κανόνα μας

Παιδιά μου,

Κύλησαν τόσα χρόνια που είμαστε ο ένας πλάι στον άλλον, κι εγώ κοντά σε όλους σας! Χρόνια δημιουργικά και θέλω να πιστεύω θεάρεστα. Τα αναπολώ και **δοξάζω το Θεό** για κάθε Του ευλογία και ευεργεσία. Τα αναπολώ και **ευχαριστώ τον καθένα και την καθεμία από σας**, για την αγάπη και την εμπιστοσύνη στο πρόσωπό μου και στο ιερό επιτραχήλιό μου.

Το γνωρίζετε πως σας αγαπώ και προσεύχομαι για σας. Σας το έχω πει, σας το έχω γράψει και θεωρώ πως το πιστεύετε. **Σας έχω στην καρδιά μου.** Όλους. Ακόμη κι εκείνα τα ως χθες πνευματικά μου παιδιά.

Συγχωρέστε με αν κάποιες φορές - λίγες φορές - γίνομαι κουραστικός ή απότομος μαζί σας. Έχω τόσα στο κεφάλι μου. Οικογένεια, Ναό, Κοινότη-

τα, ενορίτες, γεγονότα, συνανθρώπους... Παλεύω σχεδόν καθημερινά με τόσους δαίμονες - του καθενός το δαίμονα! Οφείλω να ενδιαφερθώ για την πνευματική προκοπή του κάθε πνευματικού μου παιδιού, για τα προβλήματά του και τους πειρασμούς που βιώνει... Πολλές φορές **θουρκώνω και κλαίω για σας**. Λυγίζω. Αναρωτιέμαι γιατί να σας αγαπώ τόσο! Γιατί να έχω μέσα μου τόσο συναίσθημα και τόση συναίσθηση ευθύνης; Φθείρομαι.

Σας παρακαλώ, μη με ξεχνάτε στην προσευχή σας, μη με εκθρονίστε από την καρδιά σας και μη μου προσθέτετε αγωνίες. **Υποφέρω** όταν διαπιστώνω ραθυμία από μέρους σας και από μερικά πνευματικά μου παιδιά ...φυγόκεντρες τάσεις.

Ξέρω και ξέρετε πως **και οι Άγιοι** σε κάποιες φάσεις της πορείας τους δείλιασαν, υπέστησαν κλυδωνισμούς. Δεν είμαστε από σίδερο, ούτε άγγελοι. Ο ίδιος ο Θεάνθρωπος Κύριός μας, στον κήπο των Ελαιών ζήτησε να μη γευθεί «τό ποτήριον» της σταυρικής Του θυσίας... Γονατίζοντας προσευχητικά κάτω από την ελιά, λίγο πριν την προδοσία, γονάτισε και λύγισε και η ανθρώπινη φύση Του. Πόσο μάλλον εγώ κι εσείς...

Παιδιά μου,

Πολλές φορές ο διάβολος **προσπαθεί να μας αποσπάσει** από το δρόμο του Χριστού! Εφευρίσκει χίλιους δυο τρόπους. Πέφτουμε, δειλιάζουμε και αδιαφορούμε. Αποστασιοποιούμαστε από το Χριστό, από τους αδελφούς κι από την Εκκλησία. Αυτό είναι το τρομερότερο τέχνασμα του μισόκαλου και το πλέον επικίνδυνο.

Διαβάζουμε **στο βίο του Αγίου Σεραφείμ του Σάρωφ**, πως ακόμη και αυτός προσβλήθηκε από το διάβολο με

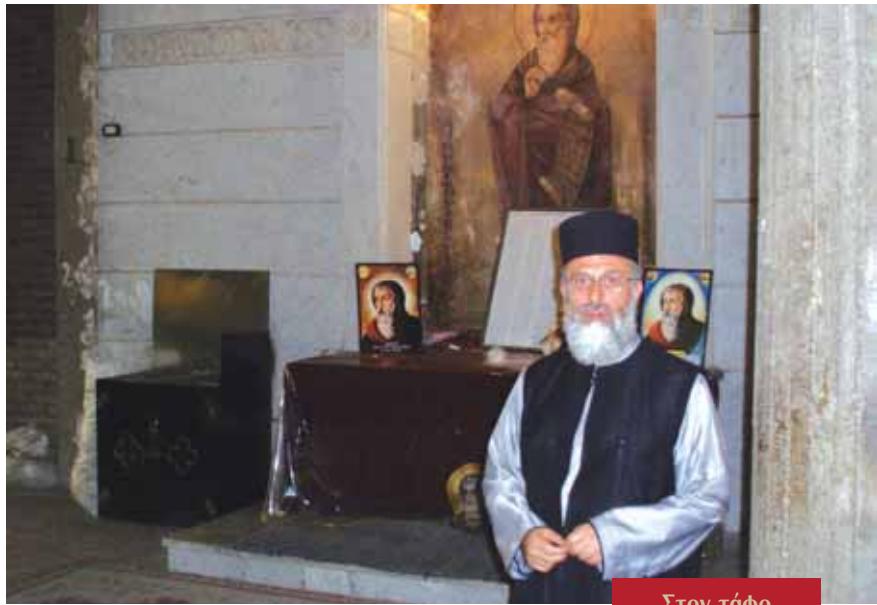

...προς τα παιδιά

του επιτραχηλίου μου

αυτόν το σφοδρό πειρασμό της ακηδίας, της αδιαφορίας και της αμέλειας στα πνευματικά. Η ταπεινοφροσύνη του Αγίου είχε εκνευρίσει το Σατανά. Πώς αντέδρασε; Δε σταμάτησε τον αγώνα, δεν υπέκυψε στις γαργαλιστικές ηδονές. Απεναντίας, παιδιά μου, πήρε ευλογία από το Γέροντά του, ζήτησε την άνωθεν βοήθεια και επιδόθηκε σε σκληρότερο αγώνα προσευχής.

Μέσα στο σκοτεινό δάσος, υπήρχε μία ασυνήθιστα μεγάλη γρανιτένια πέτρα. **Θυμήθηκε** ο π. Σεραφείμ τον επίπονο αγώνα των αγίων στυλιτών και αποφάσισε να λάβει μέρος σ' αυτή τη μορφή άσκησης. Ανέβαινε πάνω στην πέτρα τη νύκτα, για να μην τον βλέπει κανείς κι εκεί προσευχόταν, άλλοτε όρθιος και άλλοτε γονατιστός. Με υψωμένα τα χέρια πρόφερε την κραυγή του τελώνη: «Ο Θεός ἵλασθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ». Επειδή όμως, ήθελε να προσεύχεται εξ ίσου και την ήμερα, τοποθέτησε μία πέτρα στο κελί του και πάνω σ' αυτή προσευχόταν από το πρωί μέχρι το βράδυ. Κατέβαινε μόνο όταν οι δυνάμεις του τον εγκατέλειπαν, για να αναπαυθεί και να φάει κάτι. Κι αυτός ο αγώνας της προσευχής **κράτησε χίλιες νύχτες και χίλιες ημέρες!** «Για την ψυχή μας», συνήθιζε να λέει ο Όσιος, «πρέπει

Στον τάφο
του Μεγάλου
Αθανασίου
στο Κάιρο

να καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια». Επέμενε ο διάβολος στην ακηδία, επέμενε κι αυτός στην προσευχή! Οι πέτρες όπου αγωνίσθηκε ο Όσιος σώζονται μέχρι σήμερα.

Και ο Άγιος Λουκάς ο Ιατρός, Αρχιεπίσκοπος Κρημαίας, διαβάζουμε πως έφτασε στο σημείο να πει απευθυνόμενος στο Θεό που τόσο μαρτυρικά υπηρέτησε: «**Γιατί, Κύριε, με κοιτάς από μακριά;** Ένοιωσε να τον περικυκλώνουν πειρασμοί. Ο εσωτερικός πόλεμος να εντείνεται. Η πίστη του να μειώνεται και ο ίδιος να κινδυνεύει να χάσει ό,τι με κόπους κέρδισε. Οδυνηρό βίωμα! Στόχος του Σατανά ήταν να ρεζιλέψει τον αγωνιστή, να τον οδηγήσει στην άρνηση, να του κόψει κάθε προθυμία και ζήλο στα πνευματικά, να κυριαρχήσει στο κεφάλι του και να θρονιαστεί μετά στην καρδιά του.

Ο Ομολογητής Επίσκοπος βρισκόταν σε φουρτουνιασμένη θάλασσα. Εγκαταλειμμένος από όλους πάλευε με τα αφρισμένα

κύματα, έχοντας φτάσει στα όρια της απόγνωσης! Γράφει ο ίδιος: «Ξέπεσα τόσο πολύ που έβγαλα τα ράσα και φόρεσα τα πολιτικά μου ρούχα. Ένοιωσα ότι η Χάρη του Θεού με εγκατέλειψε»!! **Αρρώστησε και συνήλθε πνευματικά.** Και αγίασε.

Παιδιά μου, μη λυγίζετε, σας παρακαλώ. Μην υποχωρείτε στα πνευματικά, ούτε και στα ελάχιστα. Να θυμάστε πως και σταγόνες νερού βαθουλώνουν την πέτρα! Μην σταματάτε τον κανόνα και τον αγώνα σας. Μην απομακρύνεστε από τη σωτήρια μυστηριακή ζωή και από τη λεωφόρο που οδηγεί στον Παράδεισο και που είναι το επιτραχήλιο του πνευματικού σας.

Με πολλές πατρικές ευχές και ευλογίες ο πνευματικός σας πατέρας

π. Αθανάσιος Ιουνιάνος

(13)

Λέσβος και Άγιο Όρος

Συνεχίζουμε τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων του πολιτιστικού προγράμματος το οποίο εκπόνησε το Γυμνάσιο Παμφίλων, στο οποίο υπηρετεί ο π. Αθανάσιος Γιουσμάς. Οι υπεύθυνοι του προγράμματος, καθηγητές και μαθητές, ανέλαβαν να ερευνήσουν το θέμα: «Σχέσεις Λέσβου και Αγίου Όρους, χθες και σήμερα». Μέρος της έρευνας αποτέλεσε μία σειρά συνεντεύξεων ανάμεσα στους μικρούς ερευνητές και τους μοναχούς του Αγίου Όρους. Στα προηγούμενα τεύχη μας είχαμε παραθέσει τις συνεντεύξεις των Ηγουμένων Ι. Μ. Ξενοφώντος, Ι. Μ. Διονυσίου, Ι. Μ. Βατοπαιδίου και Ι. Μ. Σταυρονικήτα. Στο παρόν τεύχος παραθέτουμε τη συνέντευξη του Πανοσιολογιωτάτου Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Δοχειαρίου.

Ιερά Μονή Δοχειαρίου

Άγιε Ηγούμενε, στη Μονή σας υπάρχουν γραπτές ή προφορικές πληροφορίες πως μόνασαν Λέσβιοι Μοναχοί; Αν ναι, ποιοι, πόσοι και πότε;

Στη Μονή μας πάντοτε υπήρχαν Μυτιληνιοί και κάποιες φορές μάλιστα, ως υπερέχον τοπικιστικό στοιχείο.

Από κάποιες αρχειακές αναφορές βλέπουμε ότι

κάποια εποχή υπήρχαν μόνιμοι λαϊκοί φαράδες Μυτιληνιοί, οι οποίοι έμεναν στον Αρσανά της Μονής και φάρευαν για τις ανάγκες της ιδιόρυθμης τότε Μονής, αλλά και για γενικότερο εμπόριο στην περιοχή του Αγίου Όρους. Επίσης, άλλοι εργάζονταν στο Δάσος του Μοναστηριού ως υλοτόμοι και ανθρακείς. Πάντως, σύμφωνα με απογραφικούς καταλόγους του 19ου αιώνα, στη Μονή μας μόνασαν τα παρακάτω άτομα:

Ευθύμιος μοναχός και Πορφύριος μοναχός **από τον Πολυχνίτο**. Γεδεών μοναχός και Κύριλλος Ιεροδιάκονος **από το Πλωμάρι**. Ευγένιος Αντωνίου και Ραφαήλ Ευστρατίου. Επίσης, με βάση ενθυμήσεις βιβλίων, γνωρίζουμε για την παρουσία των παρακάτω ατόμων στη Μονή μας: Αρχιμανδρίτης Ευγένιος Μυτιληναίος, Γρηγόριος και Ραφαήλ Μυτιληναίοι, Παρθένιος Προηγούμενος Μυτιληναίος, Ευγένιος Ιεροδιάκονος από τη Μυτιλήνη, Μακάριος Αρχιερέυς Μυτιληναίος.

Από το 1916 και στο εξής αρχίζει να συντάσσεται Μοναχολόγιο, σύμφωνα με το οποίο μόνασαν και μονά-

ζουν στη Μονή μας τα παρακάτω άτομα: Ο μοναχός Πορφύριος, κατά κόσμον Παναγιώτης Γρηγορίου **από τον Πολυχνίτο** γεννήθηκε το 1845 και κοιμήθηκε το 1912, ο Ιερομόναχος Παντελεήμων, κατά κόσμον Παναγιώτης Λαμπούσης, **από τον Πολυχνίτο**, γεννήθηκε το 1879 και κοιμήθηκε το 1942, ο μοναχός Ευθύμιος, κατά κόσμον Νικόλαος Γρηγορίου, **από τον Πολυχνίτο** γεννήθηκε το 1855 και κοιμήθηκε το 1936, ο μοναχός Πορφύριος, κατά κόσμον Κωνσταντίνος Μεστιγιώτης, **από την Καλλονή** γεννήθηκε το 1910, ο μοναχός Βενιαμίν, κατά κόσμον Βασίλειος Αξιδέλης, **από το Μόλυβδο** γεννήθηκε το 1903 και κοιμήθηκε το 1986, ο μοναχός Χρύσανθος, κατά κόσμον Ευστράτιος Καπιλάς, **από τον Πολυχνίτο** γεννήθηκε το 1903, ο μοναχός Πορφύριος, κατά κόσμον Σάββας Χατζηπαρασκευάς, **από τον Πολυχνίτο** γεννήθηκε το 1887 και κοιμήθηκε το 1966, ο Ιερομόναχος Ευθύμιος, κατά κόσμον Δημήτριος Γαβριήλ, **από τον Πολυχνίτο** γεννήθηκε το 1907 και κοιμήθηκε το 1960, ο μοναχός Παύλος, κατά κόσμον Βασίλειος Παπα-

«Η Παναγία η Γοργοπήκοος»

(14)

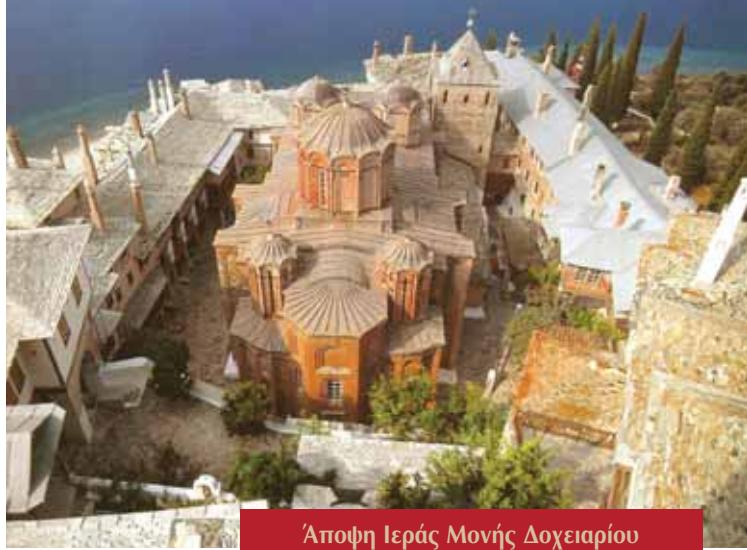
πορφυρίου, από το Κάτω Τρίτος γεννήθηκε το 1932 κι ο Ιερομόναχος Πορφύριος, κατά κόσμον Θεολόγος Καλαϊτζής, από τον Σκουτάρο γεννήθηκε το 1936.

Η Μονή σας είχε ή συνεχίζει να έχει «μετόχια» ή κτήματα στο νησί μας και αν ναι, αυτά μέχρι ποια εποχή ήταν κάτω από την κατοχή σας;

Σύμφωνα με τον ταξιδιωτικό κώδικα της Μονής, που ανέρχεται στο 180 και 190 αιώνα, αλλά και με βάση άλλα συναφή στοιχεία του Αρχείου, βλέπουμε πως η Μονή κατά το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα είχε Μετόχι στην πόλη της Μυτιλήνης και κτήματα (αμπέλια - ελιές) σ' άλλες τοποθεσίες (Κάτω Τρίτος κλπ). Το Μετόχι διατηρήθηκε περίπου μέχρι το 1850.

Στο Μοναστήρι σας υπάρχουν κειμήλια ή λ.χ. άλλα εκκλησιαστικά σκεύη, εικονοστάσια, εικόνες κλπ. προερχόμενα από Λέσβιους πιστούς;

Τα δύσκολα εκείνα χρόνια του 18ου και 19ου αιώνα το Μοναστήρι, για να αντεπεξέλθει στα έξοδα και κυρίως στις βαριές φορολογικές απαιτήσεις, έστελνε Ιερομόναχους με ιερά λείψανα, Τίμιο Ξύλο και ιερές εικόνες σε διάφορες περιοχές, για να διδάσκουν τους Χριστιανούς, να τους αγιάζουν και να συγκεντρώνουν την αυτοπροσάρετη ελεημοσύνη τους για τη Μονή. Αυτοί οι Ιερομόναχοι ονομάζονταν Ταξιδιώτες, γιατί ταξίδευαν για τον παραπάνω σκοπό. Στην επιστροφή τους στη Μονή, μετά από ένα χρονικό διάστημα μηνών έως ετών, έφερναν μαζί τους ό,τι συγκέντρωναν σε χρήματα και είδος. Αυτά καταγράφονταν σ' ένα ειδικό βιβλίο, αφού πρώτα εκτιμούσαν την

Άποψη Ιεράς Μονής Δοχειαρίου

αξία τους σε χρήματα (γρόσια τότε). Η καταγραφή είχε το νόημα και της εύφημης μνείας για τους μεταγενέστερους και της αποκτήσεως κάποιου τίτλου-αξιώματος στην ιεραρχία της Μονής. Από τον κώδικα αυτό σήμερα αντλούμε πολύτιμα προσωπογραφικά, ιστορικά, λαογραφικά και κτηματικά στοιχεία για τους αιώνες 18ο και 19ο. Με βάση, λοιπόν, τον κώδικα αυτό, στη Μονή μας έχουν φθάσει μέσω των Ταξιδιωτών από το νησί σας κατά τον 19ο αιώνα από την Επαρχία του Αγίου Μηθύμνης ανάμεσα σ' άλλα μία μεγάλη θεομητορική αργυροχρυσωμένη εικόνα, εγκόσιμη και χρύσωμα του Τιμίου Σταυρού και Αγίων Λειψάνων, ένα μέρος Αγίου Λείψανου του Αποστόλου Ονήσιμου, χρυσά επιτραχήλια, χρυσές ποδιές, φελόνια και ένα αργυρόχρυσο περιζώνιο. Από την Επαρχία του Αγίου Μυτιλήνης, επίσης πολλά σκεύη και άμφια, λάδι και οικονομική ενίσχυση.

Στο Μοναστηριακό Τυπικό σας συμπεριλαμβάνεται η μνήμη Λεσβίων Αγίων; Ή έχετε Ιερά Λείψανά τους;

Η Μονή μας τιμά τον Άγιο Νεομάρτυρα Θεόδωρο το Βυζάντιο (στο Μοναστήρι μόνασε ένας θείος του Ευγένιος ονόματι), του οποίου τεμάχιο λειψάνου αφιέρωσε το 1937 ο Μυτιληναίος Αρχιμανδρίτης Λεόντιος, εφημέριος της Αγία Μαρίνης. Επίσης ιδιαιτέρως τιμά και την Οσία Θεοκτίστη τη Λεσβία.

Μετετέθη

«Ἐν χειρὶ Θεοῦ»

Ιεροδιακ. π. Ευστράτιος Κομνηνός

Ο λόγος του Αγίου Πνεύματος «μακάριοι οἱ νεκροί οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνησκοντες ἀπ' ἄρτι. Ναί, λέγει το Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν» (Αποκ. 14, 15) μας ἡρθε στο νου με το ἀκουσμα της προς «Θεόν Ενδημίας»¹ του μακαριστού και αγαπητού Γεωργίου Σωτηρίου.

Ο αείμνηστος υπήρξε **θλάστημα της αλησμόνητης αιολικής γης**, και συγκεκριμένα των Κυδωνιών (Αίθαλι), που λόγω της Μικρασιατικής Καταστροφής μεταφυτεύτηκε στην Πελοπόννησο αρχικά κι από το 1925 κι εντεύθεν στο μυροβόλο νησί μας. Μετά την εγκύλιο μόρφωση που έλαβε στη Μυτιλήνη, σπούδασε τη Θεολογία στο Πανεπιστήμιο των Αθηνών. Κι όταν αποφοίτησε υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία ως στρατιωτικός Ιεροκήρυκας στο Γ' Σώμα Στρατού.

Η πεποίθησή του πως «το να προτιμήσεις το πυχίο του Θεολόγου αντί άλλης επιστήμης, σε κάνει να αισθάνεσαι τον εαυτό σου εργάτη της Εκκλησίας, τόσο από του άμβωνος όσον και από της έδρας του σχολείου ἡ και αμφότερα»², ήταν εκείνη που τον έκανε να επιδιοθεί **με απόλυτη αφοσίωση** στο εκκλησιαστικό έργο από τη νεότητά του, έως το τέλος του γηπόνου βίου του.

Το έτος 1949 ο πολύς Μητροπολίτης Μυτιλήνης Ιάκωβος ο Ά' (από Δυρραχίου) τον διορίζει Ιεροκήρυκα της Μητροπόλεως Μυτιλήνης. Επιδίδεται στο έργο του **με απαράμιλλο ζήλο**. Περιέρχεται τους Ναούς της πόλεως αλλά και των χωριών της Μητροπόλεως ανελλιπώς, για να ευαγγελίστεί «τα ρήματα της ζωής της καινῆς». Μάλιστα υπήρξαν περίοδοι κατά τις οποίες ένεκα ελλείψεως Ιεροκήρυκος ή Πρωτοσυγγέλου στη Μητρόπολη, η ευθύνη του κηρυκτικού έργου ανετίθετο εξ ολοκλήρου στον αείμνηστο. Από του έτους 1954 ανέλαβε τη διεύθυνση του Περιοδικού της Ιερά Μητροπόλεως «Ο Ποιμήν», το οποίο επί ημερών του βραβεύθηκε από την Ακαδημία Αθηνών.

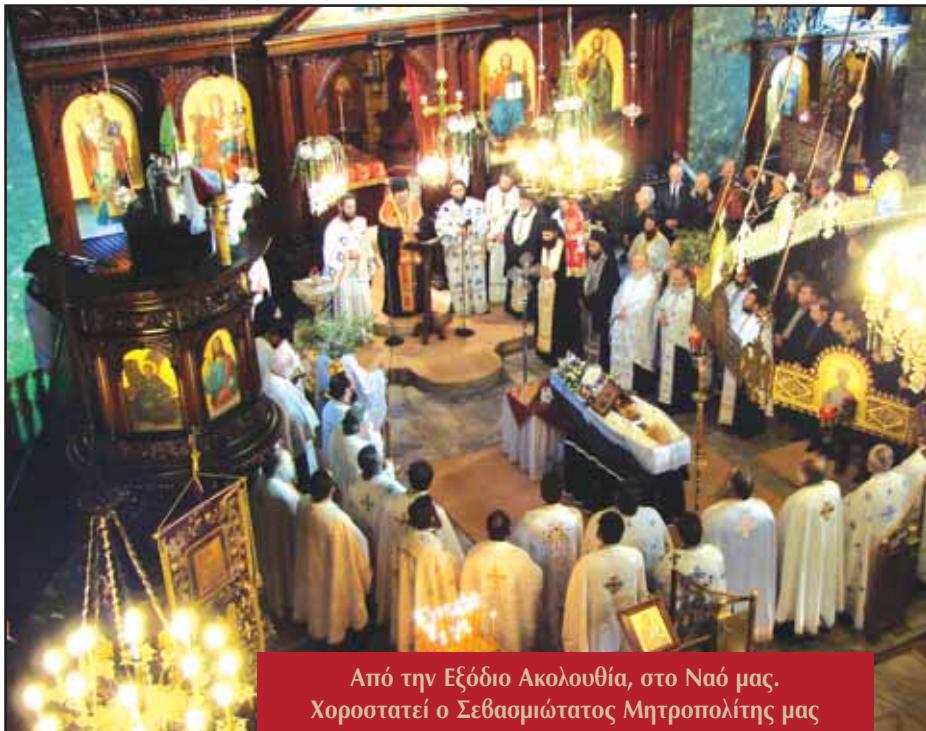
Το ίδιο έτος (1954) **διακόνησε τη Θεολογία** από το μετερίζι της Παιδείας. Διορίσθηκε καθηγητής στη Μέση Εκπαίδευση και από το έτος 1967 μετετάγη στην Παιδαγωγική Ακαδημία Μυτιλήνης, στην οποία υπηρέτησε μέχρι το 1985, κατά τα τελευταία τέσσερα χρόνια και από τη θέση του Διευθυντού.

Αλλά η αξιοποίηση του θεολογικού του ταλάντου δεν εξαντλήθηκε έως

(16)

Ο αείμνηστος Γεώργιος Σωτηρίου

Από την Εξόδιο Ακολουθία, στο Ναό μας.
Χοροστατεί ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας

εκεί' επεξετάθη και στον τομέα του συγγραφικού έργου. Δεκάδες είναι οι τίτλοι των βιβλίων που προήλθαν από τη δική του γραφίδα. Όλα τα παραπάνω όμως δεν στάθηκαν εμπόδιο στο να παραμείνει **βαθιά ταπεινός** και δεν έγιναν ποτέ αυτοσκοπός ή μέσο αυτοπροβολής, αλλά τα έβλεπε πάντοτε ως διακονία του Σώματος του Χριστού κι **εργαζόταν με τέτοια συνέπεια**, όχι για ν' αποσπάσει επαίνους, αλλά για να ευαρεστήσει το Χριστό. Είναι εξ' άλλου **αξιοσημείωτο τό ότι**, ενώ στην εποχή του ευδοκίμησαν προτεσταντίζουσες τάσεις σχετικά με το κηρυκτικό έργο, εκείνος ποτέ δεν τις ακολούθησε. Ήταν πάντα προσηλωμένος στον τοπικό Επίσκοπο και στην Εκκλησία του Χριστού.

Η Ενορία μας, που ευτύχησε να τον συγκαταλέγει μετά των μελών της, έχει

πολλά να μαρτυρήσει για την αφοσίωση του αειμνήστου στο Χριστό, τον αποστολικό του ζήλο και την αγάπη του στη Θεία Λατρεία. Παραμένει στην καρδιά μας η εικόνα του καλοκάγαθου «κυρ-Γιώργη» να διαβάζει στο Ναό μας με περισσή ιεροπρέπεια τα αναγνώσματα των Εσπερινών ή των Μεγάλων Ωρών.

Η προσωρινή στέρηση ενός τέτοιου πνευματικού αναστήματος γεμίζει τις καρδιές μας με **λύπη**, η θεβαιότητα όμως της Ανάστασης μάς παρέχει την **ελπίδα** της συνάντησης στον Παράδεισο. Άλλωστε: «Τόν Γεώργιον καί θανόντα, ζῆν λέγω, οί γάρ δίκαιοι ζῶσι καὶ τεθνηκότες»³.

1. Πρбл. Γ' Ευχή Γονυκλιοίας Πεντηκοστής
2. Από παλαιότερη συνέντευξή του στο Περιοδικό μας
3. Συναξάριο Μηναίου 2 Μαΐου

Για να μην τα σθήσει...

Ο αείμνηστος Μεγάλος Ευεργέτης της Ενοριακής μας Κοινότητας, Μιχαήλ Κωνσταντίνου, παραχώρησε στο Ναό μας το 1999 το οπίτι του.
Ήταν ερείπιο...

Με τη διαθήκη του, δε μας επέτρεψε ούτε να το πουλήσουμε, ούτε να το δώσουμε αντιπαροχή. Έπρεπε ο Ναός να το επισκευάσει. Ήταν διατηρητέο. Μπήκαμε σε περιπέτειες. Πήραμε δάνειο...

Σήμερα στο χώρο αυτό έχουμε ανοικοδομήσει δύο τριάρια διαμερίσματα και δύο γκαραζονιέρες. Είμαστε χρεωμένοι μέχρι το 2029! Αγωνιούμε και ελπίζουμε.

Ο π. Αθανάσιος και ο διάκονός μας π. Ευστάτιος τελούν Αγιασμό στο ανακατασκευασμένο οπίτι του αείμνηστου Μιχαήλ Κωνσταντίνου, επί της οδού Θεοκρίτου, παρουσία πολλών ενοριτών.

Στο ιούγειο μαρμάρινη πλάκα και η φωτογραφία του δωρητή και των γονέων του κοιμούν το διάδρομο. Είπαν πως το κληρονόμησε ο παπα-Θανάσης, όμως ανήκει στο Ναό. Εκείνος με το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο και πνευματικά του παιδιά, απλώς ταλαιπωρήθηκαν κι ακόμη ταλαιπωρούνται φυχικά.

...ο αδηφάγος χρόνος

Η ποδοσφαιρική ομάδα της Κατηχητικής μας Συντροφιάς με την αντίστοιχη της Ενορίας Αγίων Πατέρων Άνω Χαλίκου, μετά από φιλικό αγώνα. Διακρίνεται ο προπονητής τους π. Ευστράτιος Γιουούμας.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Ιάκωβος στο πανηγύρι της Αγίας Θωμαΐδος, στις 3 Ιανουαρίου 2011.

Ο π. Αθανάσιος με πνευματικά του παιδιά, σε μια σύντομη επίσκεψή του στην Αθήνα.

Κάθε πρώτο Σάββατο του μήνα τα παιδιά Δημοτικού των δύο Κατηχητικών Συνάξεων μας στον αύλειο χώρο του Ναού παίζουν, ζωγραφίζουν, χαίρονται και ...τοιμπολογούν διάφορες λιχουδιές.

Λίγα από τα μπόλικα γλυκά «παπαδάκια» μας, στο ιερό Βήμα του Ναού μας. Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας, σχεδόν πάντα κάτι έχει ο π. Αθανάσιος να τους προσφέρει μαζί με το αντίδρω την αγάπη του.

Με αγάπη στους μικρούς μας φίλους

Σεβαστέ μου πατέρα Θανάση
και αγαπημένα μου αδέλφια,

Σας γράφω από πολύ μακριά και **ελπίζω** το γράμμα μου να σας βρίσκει όλους καλά στην υγεία σας. Μόλις τελείωσα τα μαθήματά μου και βρήκα την ευκαιρία να σας γράψω δυο λόγια.

Σας σκέφτομαι καθημερινά και **μου λείπετε πάρα πολύ!** Μου λείπει η Κατηχητική μας Συντροφιά, την οποία παρακολουθούσα όταν οι γονείς μου βρέθηκαν στο όμορφο νησί σας, τη Λέσβο.

Μου λείπει το Κατηχητικό του Σαββάτου, που **ξυπνούσα με ενθουσιασμό** για να έλθω κοντά σας, κοντά στους φίλους που γνώρισα στον Άγιο Θεράποντα, για να ακούσω τα όμορφα λόγια του παπα-Θανάση... Μας μιλούσατε, πατέρα, με πολύ αγάπη και μας μαθαίνατε να αγαπάμε κι εμείς τους διπλανούς μας και το Χριστό...

Επίσης **Θυμάμαι** που ντυνόμουν παπαδάκι στον Άγιο Θεράποντα. Μου άρεσε να ακούω το κήρυγμα. Τώρα εδώ στην πόλη που ζω, **μου λείπουν όλα πολύ!**

Είμαι λίγο λυπημένος, γιατί το Κατηχητικό εδώ, όταν γίνεται, δεν έχει και τόσο μεγάλο ενδιαφέρον κι εγώ δεν έχω τον ίδιο ενθουσιασμό και μερικές φορές απουσιάζω. Αλλά, πατέρα Αθανάσιε, **Θυμάμαι** αυτό που λέγατε σε μένα και σε άλλα παιδιά του Κατηχητικού, «να μην απουσιάζουμε από τη Συντροφιά και τον εκκλησιασμό της Κυριακής». Ξέρω πως θέλετε να είμαστε κοντά στο Θεό πάντα. Υπακοή σε όσα μας λέγατε.

Θυμάμαι όταν είχα έλθει έστω για λίγο το καλοκαίρι με τη μαμά μου στο νησί σας, πριν ανοίξουν τα σχολεία, πόσο χάρηκα! Ντύθηκα παπαδάκι στον Άγιο Θεράποντα. Συγκινήθηκα και χάρηκα πάρα, μα πάρα πολύ! Ξαναμπήκα στο πιο όμορφο Ιερό του κόσμου!!! **Ξανασυναντήθηκα** με τους παλιούς μου φίλους. Άλλα περισσότερο, πατέρα Αθανάσιε, συγκινήθηκα που ήμουν έστω και για λίγο δίπλα σας, την ώρα που κάνατε το κήρυγμα!

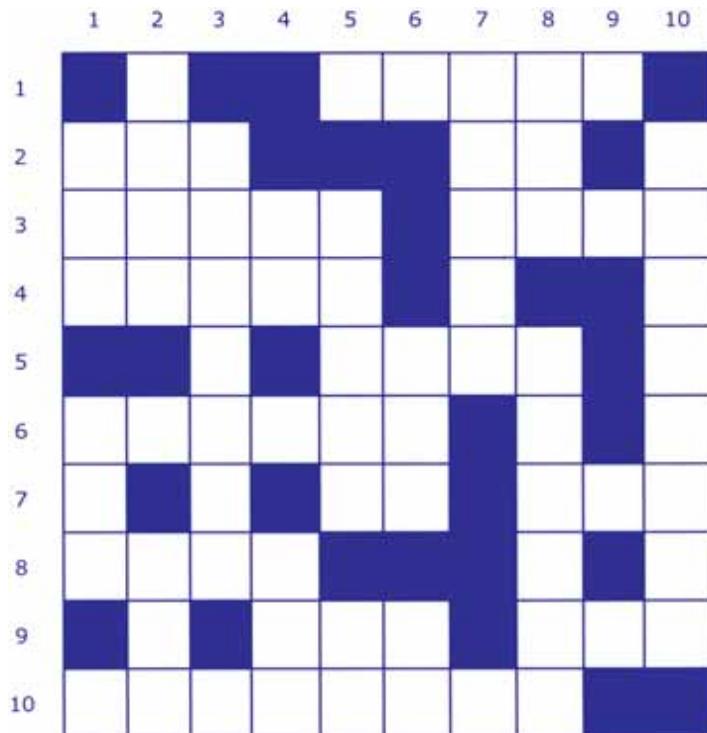
Με τη σκέψη μου, ευτυχώς, σας έχω πάντα κοντά μου. Μάλιστα **ακούω από το διαδίκτυο**, από την ιστοσελίδα σας, όλα όσα και φέτος λέτε στα Κατηχητικά σας. Μου τα κατεβάζει ο μπαμπάς και τα ακούμε όλοι. Ξαναζούμε όσα ζήσαμε κοντά σας.

Θα κλείσω το γράμμα μου εδώ και θα σας πω κάτι τελευταίο: Πολύ πολύ σας **ΑΓΑΠΑΩ!!!**

Γεια σας
Βλάσης Παλόγος
Μαθητής Γ' Δημοτικού

Στους μικρούς

αναγνώστες μας

Του μαθητή
Α' Γυμνασίου
Έκτορα Καπιλάρη

OPIZONTIA

1. Και έτοι χαρακτηρίζεται ο Ιησούς 2. Στην κοιλάδα αυτή σκότωσε ο Δαβίδ τον Γολιάθ - Αρχή χωρίς...τέλος 3. Από τους ποι ένδοξους βασιλιάδες του Ισραήλ - Στην Κ.Δ. γίνεται αναφορά για το δίλεπτό της (ονομ.) 4. Ανιψιός του Δαβίδ, γιος της αδερφής του Αβιγαίλ 5. Πατέρας του Αθραάμ 6. Ιερέας της Π.Δ., οδήγησε τους Ισραηλίτες από τη Βαβυλώνα στα Ιερουσόλυμα 7. Δεικτικό - Αρχικά χρηματιστηρίου 8. Σύζυγος του Λευίτη Ελκανά 9. Καινούργιο - Αρχικά αεροπορικής υπηρεσίας 10. Γιος του Ελιούσμα (Β' Βασ. 25)

ΚΑΘΕΤΑ

1. Εκεί πηγαίνουν οι φυχές των ασεβών (αντίστρ.) - Εγώ και ο Πατέρας είμαστε... 2. Οι κάτοικοι της βοήθησαν στην καταστροφή της Βαβυλώνας (Ησ. 22) - Ο ποι γνωτός ...ναυπηγός 3. Αγγελος της αβύσσου (Αποκ. 9) 4. Ίσο χωρίς ...τέλος - Πεθερός του Ησαύ 5. Ένας από τους εξεγερθέντες κατά του Μωυσή και του Ααρών (Αρ. 16) - Η πρώτη λέξη της Αγίας Γραφής 6. Τρίτος, μετά τον Σολομώντα, βασιλιάς του Ιούδα - Άρθρο 7. Παππούς του Αθραάμ 8. Την ημέρα της κρίσεως οι ἀπόστοι θα παρακαλούν να σκεπαστούν από αυτά - Βασιλιάς της Γαθ, πόλη στην οποία διέφυγε ο Δαβίδ, για να κρυφτεί από το Σαούλ (Α' Σαμ. 21) 10. Ο Κύριος πήρε το όνομα της πόλης αυτής Α.Ν.-Β.Μ.

(21)

6.AΖΑ-OI, 7.NΑΧΩΡ, 8.OΦΗ-ΑΛΞΟΥΖ, 10.ΦΑΙΒΑΙΑΙΑ

Καθετα: 1.ΗΔΑ-ΕΝΑ, 2.ΕΑΜ-ΝΟΕ, 3.ΑΒΑΔΔΟΝ, 4.ΙΖ-ΑΝΑ, 5.ΑΑΘΑΝ-ΕΝ,

6.ΕΖΑΠΑΖ, 7.ΝΑ-ΧΑΑ, 8.ΑΝΝΑ, 9.ΝΕΟ-ΥΗΑ, 10.ΝΕΘΑΝΙΑΖ

Οπιζόντια: 1.ΑΜΝΟΣ, 2.ΗΝΑ-ΑΡ, 3.ΑΒΑΙΑ-ΧΗΡΑ, 4.ΑΜΑΖΑ, 5.ΘΑΡΑ,

Αύριον οταυρούχεζου

Με αιφορμή την κοίμηση του π. Αυγουστίνου Καντιώτη

Επιμέλεια: Αγαπητός Αρετάκης

Εκοιμήθη στις 28 Αυγούστου του 2010 ο πρώην Μητροπολίτης Φλωρίνης, Αυγουστίνος Καντιώτης. Γεννήθηκε στις Λεύκες της Πάρου το 1907. Είναι **πραγματικά αδύνατο** να χωρέσουμε σε μια σελίδα τον 104 ετών περιπτειώδη και θαυμαστό βίο του. Αντ' αυτού **παραθέτουμε** κάποια από τα λόγια του...

«Η ονομασία μας, το ότι λεγόμαστε Χριστιανοί, δεν είναι αρκετό. Η ονομασία που πήραμε στο βάπτισμά μας, **πρέπει να ανταποκρίνεται και σε μία πραγματικότητα.** Η ονομασία δημιουργεί υποχρεώσεις και καθήκοντα. Είσαι μηχανικός; Πρέπει να είσαι εις θέσιν να χτίζεις. Και όπως ο καθένας δεν προσλαμβάνεται, εάν δεν έχει έναν ορισμένο αριθμό προσόντων, έτοι **υπάρχουν και τα προσόντα του Χριστιανού.** Ποια είναι αυτά;

Πρώτον η ρίζα των αρετών: **Η ταπείνωσις.** Όσο πιο βαθιά είναι αυτή η ρίζα, τόσο στερεότερος είναι ο Χριστιανισμός και τόσο ωραιότερος, ευπρεπέστερος και ιδανικότερος είναι. Ο Χριστιανός οφείλει να είναι ταπείνως. Τι είσαι, άνθρωπε; Μια χούφτα χώμα και στάχτη.

Άλλα εκτός της ταπεινώσεως, ο Χριστιανός οφείλει να έχει και: **Το δάκρυ της μετανοίας.** Εάν αμαρτάνει – και δεν μπορεί να είναι αναμάρτητος κανείς επί της γης – εάν αμαρτάνει η γυναίκα του, τα παιδιά του, η κοινωνία, αυτός πρέπει να κλαίει και να θρηνεί.

Ο Χριστιανός οφείλει να είναι πράος και ειρηνικός, όταν χτυπούν και αδικούν τον ίδιο. Όταν βλέπει στο περιβάλλον του την αδικία, τότε πρέπει να γίνεται λιοντάρι. Δεν είσαι Χριστιανός, εάν δεν αγωνίζεσαι να επικρατή-

σει στον κόσμο η δικαιοσύνη.

Ο Χριστιανός οφείλει να είναι **ειρηνοποιός.** Ως Χριστιανός να είναι η ένωση των διεστώτων, η γέφυρα που θα ενώνει κόσμους αντιμαχόμενους.

Ο Χριστιανός οφείλει να είναι **σαν τα χιόνια.** Όπως το χιόνι στην κορυφή του Ολύμπου δεν το πατάνε πόδια ανθρώπου, αλλά είναι πεντακάθαρο, έτοι και η καρδιά του Χριστιανού πρέπει να είναι καθαρή.

Ο Χριστιανός οφείλει να είναι **υπομονετικός.** Βράχος. Όπως ο βράχος δε φοβάται τη θάλασσα, αλλά εξέχει μέσα στο πέλαγος και μένει πάνω από τα αφρισμένα κύματα, έτοι και ο Χριστιανός στις θλίψεις πρέπει να έχει ανδρεία, να είναι ανδρείος.

Τέλος, ο Χριστιανός οφείλει να είναι **έτοιμος για θυσία.** Έτοιμος να πεθάνει όχι στο κρεβάτι του, αλλά επάνω στο πεδίο της τιμής, να θυσιάσει τη ζωή του για τη δόξα του Χριστού.

Αυτά είναι τα προσόντα, τα διαμάντια στο περιδέραιο που πρέπει να στολίζει κάθε χριστιανική ψυχή».

Βιβλίο...

παρουσιάσεις

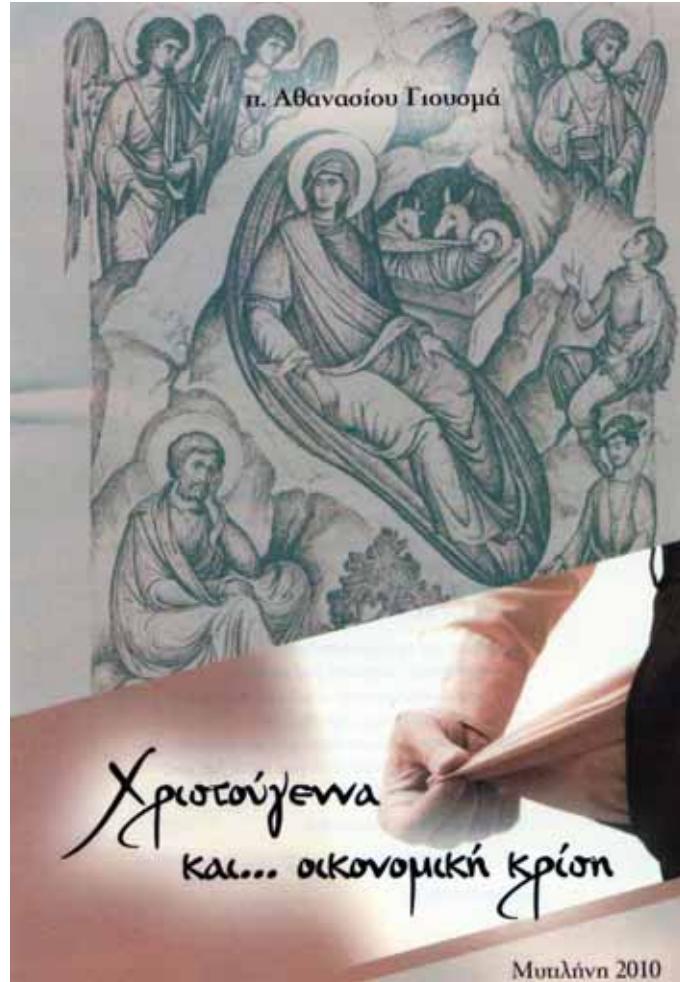
Ακούστηκε, τυπώθηκε και προσφέρθηκε

Με την ευχή του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Ιακώβου πραγματοποιήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου Σύναξη Κληρικών στο Χριστιανικό Κέντρο Νεότητος της πόλης μας. Ομιλητής ήταν ο πνευματικός μας π. Αθανάσιος Γιουσμάς. Το θέμα της εισήγησής του ήταν επίκαιρο: «**Τα φετινά Χριστούγεννα εν μέσω ...οικονομικής κρίσης!**»

Οι σκέψεις και οι θέσεις του ακούστηκαν και προβλημάτισαν τους σεβαστούς πατέρες. Στη συνέχεια **τυπώθηκαν** σε ένα 15σέλιδο μικρό δίχρωμο φυλλάδιο με την εξής από το συγγραφέα αφιέρωση: «Σκέψεις αφιερωμένες στο πολιτικό σύστημα που οδήγησε τη χώρα στην οικονομική κρίση που ζούμε. Στους πολιτικούς που έφταιξαν και που ευθύνες επίσημα δεν τους καταλογίστηκαν. Και που δεν είχαν και δεν έχουν την τόλμη να ζητήσουν ένα συγνώμη από το λαό που τους εμπιστεύθηκε».

Το μικρό αυτό φυλλάδιο **προσφέρθηκε μαζί με το αντίδωρο** μετά τη Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία στους εκκλησιαζόμενους και στους ενορίτες. Παράλληλα, το αποστείλαμε αντί άλλων ευχών σε ορισμένους φίλους. Λάβαμε θαυμάσιες κριτικές!! Ορισμένες σημειώνουμε παρακάτω,

Ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Γουμενίσης, Αξιούπολεως και Πολυκάστρου κ.κ. Δημήτριος** μεταξύ πολλών άλλων σημειώνει: «Είναι μια έντιμη προβολή ποιμαντικού προβληματισμού, μια δημόσια εξόμολόγηση υπεύθυνης (δια)κριτικής ιερατικής στάσης, μια ανατομία του (αντι)πνευματικού, (αντι)κοινωνικού, πολιτικο-οικονομικού συστήματος. Προφανώς, όπως με συμμετοχή καρδιάς, με πόνο, με θλίψη, με εναγώνια φροντίδα τα ζείτε και επιχειρείτε να θεραπεύσετε, να επιλύσετε, να διορθώσετε, να επανορθώσετε, να βοηθήσετε σε

Μυτιλήνη 2010

τοπικό επίπεδο, σε μερικό επίπεδο, στο πλαίσιο της ενοριακής σας ευθύνης ως Εφημέριος και Κατηχητής και Εξομολόγος... Είναι πολύ σημαντικό ότι από έναν Ιερέα-ποιμένα γίνεται πρόταση διεξόδου, πρόταση συζήτησης και συναναζήτησης... Ο ίδιος ο λαός μας είναι και δεν είναι κατηχημένος. Και τώρα αρχίζει να πεινάει όχι για τον Ουράνιο Άρτο, αλλά για τον καθημερινό. Κακοσυνήθισε με τις ανέσεις της τελευταίας 30ετίας, αλώθηκε έξωθεν εσωτερικά, και χωρίς αντισώματα, χωρίς αντιστάσεις, καλείται να διαλέξει τη λιτότητα της πίστης...».

Τέλος, ο αγιορείτης λογιότατος **Μοναχός π. Μωυσής** σύντομα έγραψε σχετικά: «Ενδιαφέρουσα, ομολογιακή, ρεαλιστική, πραγματική, αγιογραφικά τεκμηριωμένη και αγιοπατερικά δοσμένη επίκαιρη εισήγηση. Σας συγχαίρω ειλικρινά κι εγκάρδια». (23)

**ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
«Οσία Θωμαΐς»**

Μόλις επανεκδόθηκε
με περισσότερα στοιχεία για το Γέροντα

π. Αδανασίου Γιουσμά

παπα-Φώτης

ο «διά Χριστόν σαλός»

(1912-2010)

Β' Έκδοση

Έκδοση
Ορθοδόξου Κοινότητος «Η Οσια Θωμαΐς»
Μυτιλήνη 2010

Αναζητήστε το στο Ναό μας,
στα χριστιανικά βιβλιοπωλεία ή επικοινωνήστε
στη διεύθυνση και στα τηλέφωνα του περιοδικού μας